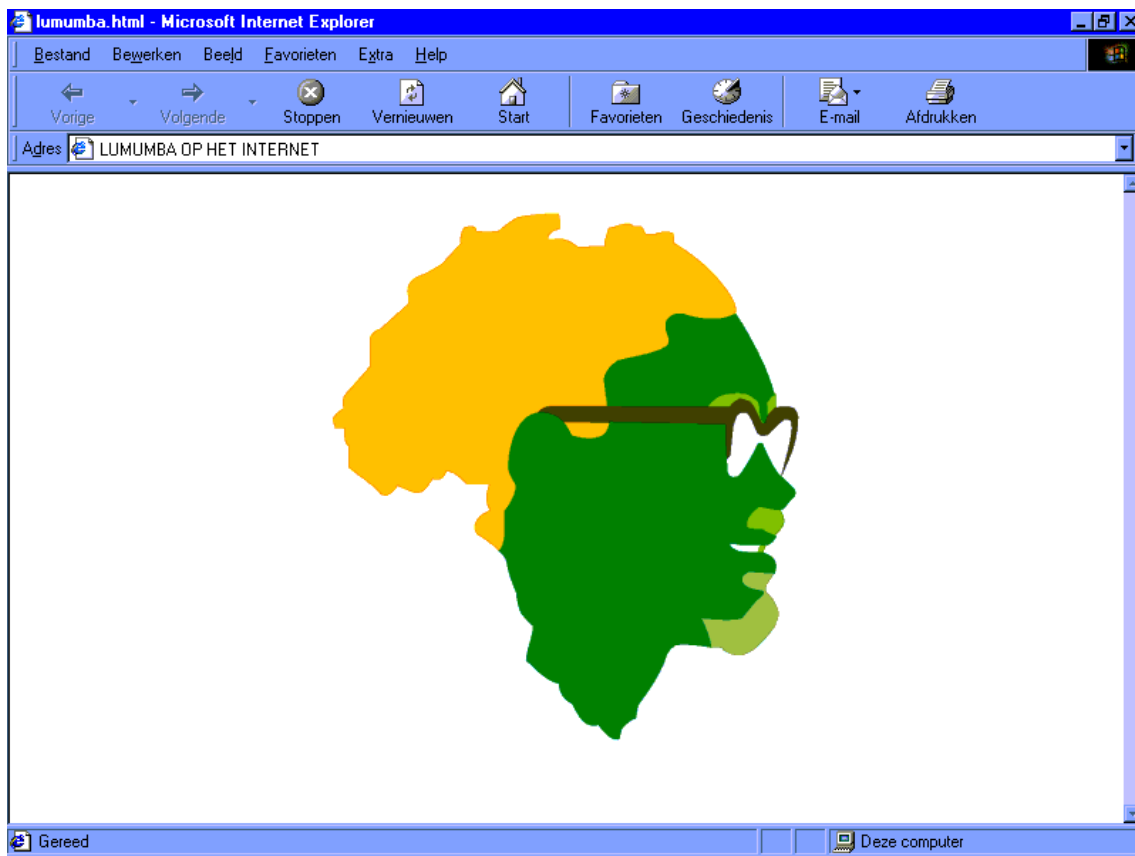

Mkomunisti ao Mkombozi

Neerslag van een onderzoek naar de beeldvorming
rond de figuur van Lumumba op het Internet.

Vraagstukken uit de
Belgische politiek na 1945
Prof. Dr. E. Gerard

Tom Cobbaert
1^e licentie
Moderne Geschiedenis

1. Inleiding	2
2. Onderzoek	3
3. Communist ?	4
4. Zwarte nationalist ?	9
5. Besluit	12
6. Bibliografie	13
7. Bijlagen	15

---

1. Inleiding

Dit artikel is de neerslag van het onderzoek naar de beeldvorming op het internet van Patrice Emery Lumumba. Het onderzoek is gevoerd in opdracht van prof. dr. E. Gerard voor het vak ‘Vraagstukken uit de Belgische politiek na 1945’ dat in het academiejaar 2001-2002 de moord op Patrice Lumumba, de eerste Congolese premier, tot onderwerp heeft. Het vak speelt in op de actualiteit omdat tijdens de zittingen de parlementaire onderzoekscommissie naar de moord op Lumumba en de Belgische betrokkenheid hierin ten einde loopt. Op het moment van schrijven zijn de onderzoeksresultaten al bekend gemaakt. Het vak hield ook in dat er een onderzoek werd gevoerd naar een specifiek thema dat verband houdt met Lumumba en de periode van de onafhankelijkheid van Congo. Hiertoe werden verschillende themata voorgesteld. We hebben het voorgestelde thema ‘Lumumba en het internet’ als uitgangspunt genomen.

‘Lumumba en het internet’ is een vage omschrijving en kan vele ladingen dekken. We hebben het onderzoeksthema meer gespecificeerd en zijn aldus tot de volgende probleemstelling gekomen: *Hoe wordt de persoon van Patrice Emery Lumumba, eerste premier van Congo, voorgesteld op het internet en is er sprake van een duidelijke diversiteit in de beeldvorming?*

De volledige onderzoeksmethode wordt in het tweede punt van dit artikel besproken, waaronder de aangewende zoekmethode, de gebruikte zoekmachines en een numerieke weergave van de resultaten. In het derde punt van dit onderzoek wordt de beeldvorming van Lumumba als communist waarin we vooral links-radicaal geïnspireerde sites bekijken en daaruit hun beeld over Lumumba distilleren. Een breder blikveld gebruiken we in het vierde punt wanneer we Lumumba als zwarte nationalist bespreken. We sluiten na een besluit af met een overzicht van de besproken websites.

2. Het onderzoek

In dit punt zullen we kort bespreken hoe we in onze zoektocht naar Lumumba op het Internet te werk zijn gegaan. Na het doornemen van de noodzakelijke literatuur, hebben we ons onmiddellijk aan het werk gezet. Daar er vanuit de geschiedenisfaculteit niet echt duidelijke richtlijnen zijn met betrekking tot het omgaan met bronnen op het internet en een heuristische methode zullen we ons vooral baseren op onze ervaring op dit vlak.

De basis van een zoekmethode op het internet is de selectie van een zoekmachine. Hieromtrent willen we nog even wijzen op het belangrijke verschil tussen meta-zoekmachines en de gewone zoekrobots. Een meta-zoekmachine doorzoekt de zoekresultaten van een aantal andere zoekrobots en bouwt zo een lijst van resultaten op. Het grote nadeel hieraan is dat een meta-zoekmachine slechts de eerste 10 à 30 zoekresultaten van een zoekrobot bekijkt, zodoende dat men slechts een geknipt beeld krijgt van de websites op het internet. Dus opteren wij voor de zoekrobot. Uit de internetdatabank van Allsearchengines¹ hebben we 21 zoekrobots geselecteerd, waarvan men de lijst in bijlage terugvindt. Deze selectie uit honderden zoekrobots is gebeurd door eigen ervaringen met het zoeken op het internet. We hebben ons beperkt tot het zoeken naar websites, aldus hebben we nieuwsgroepen en mailinglijsten niet onderzocht. Voor we onze zoekopdracht startten willen we nog vermelden dat we als zoekquery de termen 'Patrice Lumumba' invullen.

De cijfers van onze zoekresultaten vind je terug in de bijlagen, in deze alinea bespreken we de schifting die we doorvoerden in de websites. De gemiddelde zoekrobot stuurde ons zo'n 4000-tal adressen terug, het eerste wat ons hierbij evenwel opviel was dat alleen bij de eerste tien zoekresultaten veel gelijkenissen zaten en er vervolgens veel unieke adressen gepresenteerd werden. Omdat dit maar een beperkt onderzoek is en de relevante pagina's toch niet zo in overvloed waren, hebben slecht de eerste honderd webpagina's van elk zoekresultaat bekeken. Opvallend was het grote aantal websites die de film 'Lumumba' van Raoul Peck bespraken, omwille van irrelevantie hebben we het merendeel terzijde gelaten. De dossier-site van De Standaard over de commissie hebben we evenmin besproken, omdat we dan het risico liepen de geschreven pers te onderzoeken. Na het in detail bestuderen van de websites zijn we tot een eindtotaal gekomen van een dertigtal exemplarische websites.

---

¹ MEYER, H.A. *AllSearchEngines.com – search engine index.*

3. Communist ?

In dit deel bespreken we niet specifiek alle site's die Lumumba een communist noemen, maar eerder alle radicaal-links georiënteerde sites, die in Lumumba een geestesgenoot vonden net omdat hij een communist genoemd werd. Eerst bespreken we hoe zij een beeld trachten op te bouwen van Lumumba en aansluitend geven we per site de herkomst, waarmee we bedoelen wie de inhoud van de site heeft opgesteld.

De eerste site die we bekijken heeft als titel *Congo: Neo-colonialism made in U.S.A.*. De toon wordt al onmiddellijk gezet in de titel, maar nog meer in de ondertitel die luidt als volgt: *For Workers Revolution in Africa!*. Zo wordt het ons meteen duidelijk welke richting men uit gaat en moeten we duidelijk in het achterhoofd houden dat er waarschijnlijk een propagandistische bedoeling is. Lumumba wordt bevestigd in het communistisch beeld: *Radical Nationalist Leader, partisan of a more centralised state*. De auteurs van deze site zien het feit dat Lumumba een sterke eenheidstaat wilde als bewijs dat hij voorstander was van een centralistische (eenpartij-) staat. Verrassend genoeg wordt Lumumba niet opgehemeld als de grote revolutionair van Afrika, integendeel noemt men hem een *petty-bourgeois nationalist like Kwame Nkrumah in Ghana, or Sékou Touré in French Guinea*.

Verder vermelden de auteurs nog dat ze de *petty-bourgeois* nationalist bestrijden voor het proletarisch internationalisme. The Internationalist is een website opgericht vanuit de Liga van de 4e Internationale, de Internationale opgericht door Trotsky en zijn volgelingen die een socialisme van permanente revolutie voorstonden. De auteurs van The Internationalist propageren in de geest van de trotskisten een nieuwe internationale revolutie.²

De volgende site die we bekijken is van een andere strekking dan The Internationalist. Killuminati – Revolution is een site in de geest van het Zuid-Amerikaans communisme van Ernesto 'Che' Guevara. Che's communisme vocht voor een internationale revolutie en tegen het imperialistische westen. Dat Lumumba hier in verband wordt gebracht met Che Guevara is niet zonder reden. Na de dood van Lumumba is Che naar Congo afgereisd met een 600-tal zwarte Cubanen om vanuit Congo een internationale revolutie te ontketenen over geheel Afrika, naar het voorbeeld van wat hij als doel zag in Zuid-Amerika. Deze site is niet gebouwd rond Lumumba, maar zijn levensverhaal wordt er wel uitvoerig in besproken. Deze site is niet van een specifieke partij of groepering, het is een individueel eerbetoon aan Che.³

---

² THE INTERNATIONALIST, *Congo: Neo-Colonialism Made in U.S.A.*

³ *Killuminati – Revolution*.

Een Nederlandstalige site met een links-radicaal karakter die Lumumba in zijn site aanhaalt is het Nederlandse De Waarheid Nu. Lumumba wordt hier voorgesteld als *een machteloze vrijheidstrijder die verpletterd wordt door de machtige imperialistische arm van het Westen*. De erfelijke politieke lijn van Lumumba wordt doorgetrokken tot Kabila sr. en Kabila jr. vandaag. ‘De Waarheid Nu’ is de website van de Verenigde Communistische Partij van Nederland, waarop zij verschillende artikels van haar leden publiceert.⁴

Een niet echt uitgebreide site van links-radicalen over Lumumba vinden we op de site van Linnea Rossa, een Italiaanse Marxistisch-Leninistische partij, beter bekend als Avanti Populi!. We hebben deze site in onze selectie opgenomen omdat deze Lumumba uitgebreid gebruikt in haar slogans. De adjectieven geassocieerd met Lumumba kunnen we samenvatten in het volgende: *eroe, comunista africano, caduto per la liberta, per il socialismo*.⁵

Naast een Italiaanse site gaan we over naar een Russische site van een student aan de vroegere Lumumba-universiteit. Asemenov noemt Lumumba een *victim of an insidious imperialist plot*, dit beeld komt constant terug, links-radicaal gedachtegoed of niet. De student noemt Lumumba verder nog een *great patriot and fervent advocate of African unity*” en *“attracted by the ideas of the French Enlightenment*. Volgens de auteur vooral de verregaande communistische interpretatie ervan. Deze site van de student hebben we geklasseerd onder het hoofd van de links-radicalen, hiervoor baseren we ons op de links die de student op zijn pagina plaatst, die verwijzen naar Trotskistische sites en de duidelijke communistische symbolen die op verscheidene pagina’s geplaatst worden.⁶

Laten we onze Europese ronde eindigen in België waar zowat iedere partij een eigen beeld heeft over Lumumba, zeker nu in het licht van de afgelopen parlementaire onderzoekscommissie. We houden ons evenwel aan de beperkingen van dit onderdeel en bespreken enkel een uitgesproken links-radicale partij, met name de Partij van de Arbeid België. In een artikel over Patrice Lumumba wordt vooral het Belgische ingrijpen gehekeld en over Lumumba wordt weinig gezegd. Wat er gezegd wordt valt te herleiden tot *Patrice Lumumba is voor de Afrikanen wat Che Guevara is voor de intellectuele links gerichte jongere*. Nogmaals die vergelijking met wereldrevolutionair Che Guevara. Dit artikel is

---

⁴ VCP, *Lumumba*.

⁵ LINEA ROSSA, *Patrice*.

⁶ ASEME NOV, *Patrice Lumumba*.

geschreven in opdracht van de PVDA en van de AIB (Anti-Imperialistische Bond) en geplaatst op een themasite van de AIB getiteld *El Che Vive!*.⁷

De bestempeling van Lumumba als 'communist' was deels gevolg van de toenadering tot de Sovjetunie om steun te krijgen. Dit wordt in het algemeen toegejuicht door de hedendaagse links-radicalen, alhoewel er op dit vlak ook uitzonderingen te vinden, zoals dit artikel over Lumumba en de Sovjetunie. De auteurs hekelen vooral de Sovjetunie dat onder Khrushchev kapitalistisch werd en een neokoloniaal beleid voert. Ze hekelen vooral de terughoudendheid van de Sovjets om een anti-imperialistische revolutie (Lumumba's actie) te steunen in Congo. Lumumba wordt hier omschreven als een marionet van de *Soviet military advisers and agents*. Verder wordt hij ook nog omschreven als *the hope[s] of the Congolese people* en *more isolated and powerless*. Deze site, The Revolutionary Worker Online Review, is de online versie van het gedrukte magazine van de Revolutionary Communist Party van de USA. Erg opvallend is dat hun site opgesteld is in twee talen, het Engels en het Spaans, waaruit we kunnen concluderen dat de immigranten uit Latijns-Amerika een beoogde doelgroep zijn.⁸

Na het RWOR stappen we over naar een andere online-krant, ditmaal The Militant geheten. De openingszinnen van het artikel tonen onmiddellijk wat ze van Lumumba denken, *Lumumba [is] the greatest black man who ever walked the African continent*, verder opgehemeld met de woorden *the Congolese martyr, authentic expression of his people*. Deze site heeft ook kritiek voor Lumumba's optreden in Afrika, vooral zijn naïviteit wordt hem aangewreven: *he was also a victim of his own errors. He was unable to see in time that you can't believe the imperialists, that you can't give a single inch on the road to liberation, that you can never halt the people when they begin to fight against the empires*. In dit artikel vinden we ook een interessante passage terug, die niet met de beeldvorming van Lumumba op het internet te maken heeft maar wel met de beeldvorming van Lumumba in het algemeen. *Many of those going to see Lumumba, the newly released film about the leader of the independence struggle in the Congo now showing in New York, have purchased a wide array of communist literature from a table set up on the sidewalk outside the theatre*. We mogen natuurlijk niet in de propagandistische val trappen, maar het is wel duidelijk dat de beeldvorming over Lumumba zo sterk een links-radicale richting ingestuurd wordt. The

---

⁷ EL CHE VIVE, *Rechtvaardigheid voor Lumumba*.

⁸ RCP, *Patrice Lumumba: Rebellion and murder in the Congo*.

Militant is een links-radical krant die voornamelijk op vrijwilligersbasis werkt. De thema's en de artikels in de kranten zijn duidelijk naar de arbeiders gericht.⁹

Zoals we in een eerder besproken site al gezien hebben wordt Lumumba niet altijd gunstig voorgesteld, ook deze site, New Youth, zegt dat *in essence was a bourgeois democrat*. De toon van de auteurs slaat al snel om in de gunst van Lumumba *if he had lived longer he probably would have moved in the same direction as Fidel Castro in Cuba*. Hij wordt beschouwd als *the symbol of a very young and rapidly radicalising independence movement which unfortunately was too unorganised to survive the murder and/or imprisonment of its most prominent leaders*. Volgens New Youth wordt hij vandaag aanzien als een *genuine and honest revolutionary* en dit voor duizenden jonge Afrikanen die proberen *to find a way out of the deadly impasse of imperialism on the black continent*. New Youth of Youth for International Socialism is een vereniging van arbeiders en jeugd die vechten voor het einde van het kapitalisme en voor een democratisch socialisme, zoals deze gevormd werd in de traditie van Marx en Engels.¹⁰

Een aparte categorie websites die we bespreken zijn deze die newsgroepen op hun websites plaatsen. Het eerste artikel dat we hier behandelen komt uit de USENET newsgroep *soc.culture.cuba* en is gepost door Ricardo A Gonzalez. Hij stelt Lumumba voor als een charismatisch figuur, één van de voorvechters van *a new force on the global scene, third world nationalism*. Ook hier wordt hij opnieuw vergeleken met Che Guevara, maar ook met Sukarno en zelfs de Amerikaanse zwarte moslim Malcolm X. Ricardod A Gonzalez schetst Lumumba kort en krachtig als *a fiery, commanding figure with a revolutionary aura about him*.¹¹

Een andere post op een newsgroep komt van een zekere Bwanika op het Progressive Sociology Network, een discussiegroep van de universiteit van Colorado. De titel van het artikel, *A king and A work: death of a great socialist*, zegt bijna meer over het beeld van Lumumba dan het artikel zelf. In het artikel zelf wordt op een nuchtere wijze de situatie van Congo besproken met speciale aandacht voor de Amerikaanse belangen in de Union Minière en de Forminière. Lumumba was een radicale evolué, die het door het Westen vooropgestelde

---

⁹ THE MILITANT, *Patrice Lumumba: "We fought to win our freedom"*.

¹⁰ NEW YOUTH, *New revelations on the assassination of Patrice Lumumba*.

¹¹ RICARDO A GONZALEZ, *Lumumba*.

doel van de évolués omkeerde, en zo de uraniumexport in het gedrang bracht. Omwille van die radicaliteit werd hij zo snel als communist bestempeld.¹²

De website die we hier bespreken is die van de notoire Amerikaanse journalist en auteur D'Lynn Waldron. In de periode 1959-1961 was hij naar eigen zeggen *the only foreign correspondent covering Patrice Lumumba in Stanleyville just before Independence, and as such and an American, I became Lumumba's confidant and the one he entrusted to mediate between himself and the Belgian administration*. Van Lumumba's persoonlijke Belgische adviseurs zoals Jean Van Lierde heeft hij blijkbaar nooit gehoord. De rest van de site is een verdediging van Lumumba, volgens D'Lynn Waldron was Lumumba absoluut geen communist, hij was bang van Rusland en bewonderde Amerika. *Patrice Lumumba was the one person who could have held the Congo together and prevented the foreign interests from taking back Katanga and the Kasai*. Hij wordt door D'Lynn Waldron in een slachtofferrol gegoten, *he was the one person who could have held the Congo together and prevented the foreign interests from taking back Katanga and the Kasai*. Deze site is niet meer dan een persoonlijke apologie voor de medewerking met Lumumba. Dit is in tegenstelling tot de meeste van de sites in dit punt niet links-radicaal geïnspireerd. We klasseren het onder dit punt omdat het argumenteert dat Lumumba geen communist is, en zo mooi contrast biedt met de andere sites.¹³

Laten we als afsluiter van dit punt terug een beetje dichterbij huis komen, namelijk bij het Nederlandse e-magazine Ravage. Volgens hun steunde Lumumba's *revolutionair nationalisme* op drie peilers, met name *een consequent revolutionair nationalisme, een politieke praktijk gestoeld op een massale volksbeweging en een internationalistisch perspectief*. In hun opvatting over de persoon van Lumumba stellen ze dat hij *geen heilige [was], maar een mens die heel wat politieke fouten heeft gemaakt*. Hij was *eenzaam doordat hij door zijn principiële strijd tegen het kolonialisme en zijn onwrikbare geloof in de uiteindelijke overwinning van de antikoloniale revolutie meer vijanden dan medestanders wist te maken*. Ravage is een onafhankelijk actieblad dat zich richt op progressieve mensen en groepen, met name niet partijgebonden actie- en pressiegroepen.¹⁴

---

¹² BWANIKA, *A king and a work – Death of a great socialist*.

¹³ D'LYNN-WALDRON, *Lumumba*.

¹⁴ RAVAGE, *Lumumba's tragische dood*.

4. Zwarte nationalist ?

Lumumba leeft voornamelijk verder in de herinnering als communist, maar voor de Afro-amerikaanse bevolking wordt hij ook gezien als voorbeeld voor de zwarte bevrijdingsstrijd zowel binnen Amerika als op het zwarte continent. Onze werkmethode blijft dezelfde als in het vorige punt, eerst bespreken we het beeld dat men van Lumumba schetst en daarna geven we de origine van de websites.

Zoals de lezer ook aan het aantal besproken sites zal merken, zijn er minder sites die Lumumba voorstellen als een grote zwarte leider, ook de mate waarin ze hem vereren verschilt soms erg grondig. Deze site is één van de meer gematigde sites die we zullen bespreken. Hier vormt men het beeld van Lumumba als *a great african leader* en *one of the most important leaders in the African Independence Movement*. Voor deze site is vooral het optreden van Lumumba op de onafhankelijkheidsverklaring van 30 juni erg belangrijk, volgens hun *Patrice became enraged and grabbed the microphone and told his people that the colonization of the Congo was nothing other than the domination of the white world over the Black world*. Deze wijze van voorstelling doet blijken dat Lumumba onvoorbereid van zijn zitplaats rechtsprong en van wal stak. Deze site, Afgen, is een informatie- en entertainmentprovider die artikels publiceert van verscheidene personen, op voorwaarde dat het artikel de Afrikaanse belangen behartigt.¹⁵

Op de site van het National Black United Front hebben we verschillende artikels gevonden met betrekking tot Patrice Lumumba. Dit is een site die Lumumba sterk verheerlijkt als *one of the greatest leaders in African History*, het beeld van Lumumba is dat van een *martyred leader*. De twee grote idealen van Lumumba zijn *social justice and national sovereignty*, deze twee idealen nemen zij over in hun manifest voor de 'Bevrijding van Amerika'. De grootste verdienste die zij onthouden uit Lumumba's leven en handelen is zijn eenmansstrijd tegen *all the forces in the European world and the African world who were steadfast in their efforts to stop the real Independence Movement of the people of the Congo*. De persoon van Lumumba moet sterk in het achterhoofd zitten van diegene *who stand and fight against the evil of the European world*. Het NBUfront staat onder leiding staat van de charismatische Dr. Conrad W. Worrill. Deze schrijft de meeste artikels die op de website van het NBUF

---

¹⁵ WORRILL, C.W., *Remembering the Congo*.

verschijnen. Het voornaamste strijdpunt van het NBUF is de vrijheid van alle afrikanen overal ter wereld, te beginnen bij de bevrijding van de Afro-amerikanen.¹⁶

De website van een Haïtiaanse groepering zet Lumumba tussen de grote voorvechters van de zwarte bevolking, met name Malcolm X en Martin Luther King. Waar zij vooral gericht waren op de Afro-amerikanen ziet de website Lumumba als de visie pro-democratie in de derde wereldlanden en de idealist tegen een dictatoriale macht. Deze twee standpunten in hun beeldvorming van Lumumba trachtten zijn vooral in hun voordeel uit te spelen. We Haïtiens is de website van een beweging die strijd voor de democratie op Haïti, tegen de dictatoriale regime heerschappij ingezet door Aristide en andere dictators in het Caraïbische gebied.¹⁷

De voorstelling van Lumumba is niet altijd even uitgebreid, zoals op de Black History Pages waar Lumumba een eenzaat is in een imperialistische en kapitalistische wereld.¹⁸ Onderaan het artikel over Lumumba worden we doorverwezen naar de website van het New Afrikan Liberation Front. Daar vinden we een uitgebreide ophemeligen grote zwarte leiders zoals Malcolm X, Martin Luther King, N'Krumah, etc. Opmerkelijk genoeg vinden we hier nergens een vermelding van Lumumba, zoals de vorige site het vermeldde een vergeten held of toch niet genoeg bekend?¹⁹

Wanneer men in een willekeurige zoekrobot de term 'Patrice Lumumba' intikt, komt deze dan niet site op eerste plaats, dan zeker bij de eerste tien zoekresultaten. Wanneer men op het internet informatie zoekt over Lumumba komt men bijna altijd op deze site terecht, op iedere site die over Lumumba handelt is er wel een link die u naar deze site doorverwijst. Deze website is ook de oudste website die specifiek handelt over de persoon van Lumumba. Voor de beeldvorming over Lumumba kan deze site dus wel tellen, maar veel relevante informatie over zijn leven is er niet te vinden. De ganse site is gebouwd rond de ophemeling van de grote Lumumba, sta ons toe een kleine opsomming te geven van de meest opmerkelijke beelden. *African hero and martyr - visionary and a revolutionary - all humanity lost one honest man, one valiant fighter, a true revolutionary - Africa's best and brightest.* Verder op de site worden zeven kenmerken van een 'echte' held aangewezen, waarop ze concluderen *yes, indeed all the above, and more are true of Patrice Lumumba.* De inhoud van deze website

---

¹⁶ NBUFRONT, *Lumumba.* en NBUFRONT, *Remember Patrice Lumumba.*

¹⁷ WE HAITIANS, *A forgotten hero.*

¹⁸ BLACK HISTORY PAGES, *Patrice Lumumba.*

¹⁹ NEW AFRIKAN LIBERATION FRONT, *NALF nationtime.*

komt van de IPLUS (International Patrice Lumumba Society), die als hoofddoel heeft de idealen van Lumumba over het zwarte continent uit te dragen. Deze vereniging houdt ieder jaar een congres op 30 juni rond de persoon van Lumumba.²⁰

De zwarte bevolking in Amerika hebben zoals we al gezien hebben interesse in Lumumba, wat ook blijkt uit de projecten van kleine internetbedrijfjes die integraal gerund worden door zwarten. Hier bespreken we twee voorbeelden, de eerste is Commonfolknews, een online news publication die verspreid wordt vanuit Memphis. In een van hun artikels stellen ze Patrice voor als een baken in het verleden van de dekolonisatie, die de hedendaagse machthebbers nog steeds najaagt. Lumumba als onafhankelijke in een wereld van economische blokken als voorvechter van democratie, eenheid, natie, regel en wet.²¹ Een tweede is Africana, een portaalsite die zichzelf de *gateway to the black world* noemt en werkt vanuit Louisiana. Zij bekijken Lumumba als *a martyr to the cause of independence, a freedom fighter who was betrayed by his own countrymen and with the ability to capture the hearts and minds of his audiences.*²²

Vervolgens bespreken we de website van Afrique Pluriel, een NGO met zijn zetel in Zwitserland die strijd voor de mensenrechten in Afrika. Hun artikel over de RDC (République Democratique de Congo) is volledig gewijd aan de regeringsperiode van Lumumba. In hun inleiding stellen ze zich de vraag, was Lumumba *un indiscipliné politique à la solde des communistes ou un visionnaire téméraire aux accents nationalistes* ? Hij was vooral een *héros avant l'indépendance, l'indiscipliné après l'indépendance* en *le symbole de la lutte anti-coloniale*. Hij is een symbool voor geheel Afrika, een verdediger van de vrijheid en onafhankelijkheid van gans Afrika. In dat opzicht is hij een pan-Afrikanist, zoals *tout comme N'Krumah et Sékou Touré*. De idealen van Lumumba waren *l'unité nationale congolaise (état nation multi-ethnique), le pluralisme politique, le panafricanisme (fédéralisation de l'Afrique), un anti-impérialiste convaincu et partisan d'une économie mixte.*²³

Nog steeds op het Europese deel van het WWW, meerbepaald op het Duitstalige gedeelte bekijken we twee websites. De Lumumba-seite van een zekere Tallner is een persoonlijk website waarin hij de verschillende betekenissen van het woord Lumumba bespreekt. Naast de naam van een Afrikaans politicus is het ook een vermaarde cocktail, maar laat ons bij het

---

²⁰ IPLUS, *Lumumba*.

²¹ COMMONFOLK NEWS, *Lumumba*.

²² AFRICANA, *Patrice Lumumba*.

onderwerp van het onderzoek blijven. Lumumba is volgens Tallner niet echt een pacifist alhoewel hij hechte banden onderhield met de Belgische Vredesbeweging. Verder vermeldt Tallner nog dat Lumumba onder sterke invloed stond van de Indische onafhankelijkheidsstrijd van Mahatma Ghandi. De site van Tallner is een gewone persoonlijke website zonder duidelijke ideologische achtergronden en invloeden.²⁴ Een tweede Duitstalige site is een artikel in het archief van de Duitse krant Der Tagesspiegel gedateerd op 07/07/2001. We bespreken dit artikel nog even omdat het enkele gevatte beelden gebruikt. Om te beginnen vergelijken ze de toespraak van Lumumba op 30 juni met de 'I have a dream'-toespraak van Martin Luther King. Ze gaan nog verder in hun 'slachtofferbeeld' van Lumumba, *der liberale Lumumba wurde, im Namen von freedom & democracy, zum Kommunisten erklärt*. Naar het einde toe worden ze kritisch ten opzichte van andere beeldvormingen, *ein perfektes Märtyrerbild, eine tröstliche Erklärung für das postkoloniale Elend?*²⁵

5. Besluit

Dit onderzoek op het internet richtte zich vooral tot de persoon van Patrice Lumumba en de beeldvorming rond deze. In de inleiding stelden we ons de vraag of er een duidelijke diversiteit was in de voorstelling van Lumumba op het internet. Daar kunnen we positief in besluiten, dit is ook te merken in de titel en de indeling van dit werk, Mkomunisti en Mkombozi of communist of zwarte nationalist/vrijheidsstrijder. De beeldvorming rond Patrice Lumumba is vooreerst en voornamelijk ideologisch bepaald. Vooral het punt rond de communistische identiteit van Lumumba toont vele sites aan die links-radicaal of communistisch geïnspireerde zijn en de persoon van Lumumba als communist ideologisch in hun propaganda vatten. De websites die meer georiënteerd zijn in de richting van het zwart nationalisme en de zwarte bevrijdingsstrijd halen Lumumba dan weer meer aan als een voorbeeld van zwarte bevrijder in de derde wereld naast Martin Luther King en Malcolm X. Het meest recurrente beeld van Lumumba is het beeld van held en martelaar, alhoewel we toch enkele sites vinden waar er kritiek wordt geuit op zijn politiek beleid. Finaal willen we nog zeggen dat het internet een sterke invloed heeft op de beeldvorming van de persoon Lumumba. Het internet is een wijdverspreid medium en zeker wanneer men het internet doorzoekt met populaire zoekmachines komt men al snel terecht op een puur propagandistische websites.

---

²³ AFRIQUE PLURIEL, *Patrice Lumumba*.

²⁴ TALLNER, *Lumumba-seite*.

6. Bibliografie

A. Websites:

Killuminati – Revolution. 2000-2001.

<http://www.geocities.com/Area51/Vault/9516/revolution.html>

AFRICANA, *Patrice Lumumba*. 2001.

http://www.africana.com/Articles/tt_719.htm

AFRIQUE PLURIEL, *Patrice Lumumba*. 2001.

<http://www.afriquepluriel.ch/rdc-lumumba.htm>

ASEMENOV, *Patrice Lumumba*. 2001.

<http://www.sci.pfu.edu.ru/~asemenov/LUMUMBA/LUMUMBA.HTM>

BLACK HISTORY PAGES, *Patrice Lumumba*. 2001.

<http://purpleplanetmedia.com/bhp/pages/plumumba.shtml>

BWANIKA, *A king and a work – Death of a great socialist*. 2000.

<http://csf.colorado.edu/forums/psn/2000/msg00079.html>

COMMONFOLK NEWS, *Lumumba*. 2001.

<http://www.commonfolknews.com/lumumbapage.html>

D'LYNN-WALDRON, *Lumumba*. 2000-2001.

<http://www.dlynnwaldron.com/Lumumba.html>

EL CHE VIVE, *Rechtvaardigheid voor Lumumba*. 2001.

<http://members.tripod.lycos.nl/pol/lumumba.htm>

<http://home.tiscalinet.be/elchevive/lumumba.htm>

IPLUS, *Lumumba*. 1999-2001.

<http://www.escalix.com/freepage/lumumba/>

LINEA ROSSA, *Patrice*. 2000.

<http://www.linearossage.it/patrice.htm>

MEYER, H.A. *AllSearchEngines.com – search engine index*. 1998-2001

<http://www.allsearchengines.com>

NBUFRONT, *Lumumba*. 2001.

<http://www.nbufont.org/html/X-PressYourself/LumumbaMovieReview.html>

NBUFRONT, *Remember Patrice Lumumba*. 2001.

---

²⁵ TAGESSPIEGEL, *Lumumba X, so sehen Machtwechsel aus*.

http://www.nbufront.org/html/BushTelegraph/WorrillsWorld/01_07_04_RememberPatriceLumumba.html

NEW AFRIKAN LIBERATION FRONT, *NALF nationtime*. 1999-2001.

<http://www.nalfnationtime.com/fea2.html>

NEW YOUTH, *New revelations on the assassination of Patrice Lumumba*. 2001.

http://www.newyouth.com/archives/africa/congo/lumumba_assassination_20000401.asp

RAVAGE, *Lumumba's tragische dood*. 2001.

http://www.antenna.nl/ravage/archief/24art_2.html

RCP, *Patrice Lumumba: Rebellion and murder in the Congo*. 2001.

<http://www.rwor.org/a/v23/1110-19/1111/lumumba.htm>

RICARDO A GONZALEZ, *Lumumba*. 2001.

ricardo@bellsouth.net @ %soc.culture.cuba % @ %atl2.usenetsserver.com

TAGESSPIEGEL, *Lumumba X, so sehen Machtwechsel aus*. 2001.

<http://www2.tagesspiegel.de/archiv/2001/07/07/ak-ku-ki-558674.html>

TALLNER, *Lumumba-seite*. 2000.

<http://home.t-online.de/home/Tallner/r-lumum.htm>

THE INTERNATIONALIST, *Congo: Neo-Colonialism Made in U.S.A.* 2001.

<http://www.internationalist.org/congo4.html>

THE MILITANT, *Patrice Lumumba: "We fought to win our freedom"*. 2001.

<http://www.themilitant.com/2001/6529/652966.html>

VCP, *Lumumba*. 2001.

<http://www.dewaarheid.nu/cultuur/lumumba.htm>

WE HAITIANS, *A forgotten hero*. 2001

<http://www.wehaitians.com/a%20forgotten%20hero.html>

WORRILL, C.W., *Remembering the Congo*. 2001.

http://afgen.com/patrice_lumumba.html

B. Literatuur:

GULDENTOPS, J. *Internet en geschiedenis: een historische, methodologische en heuristische benadering*. Acco, Leuven, 1996.

KENNEDY, S.D. *Best bet Internet: reference and research*. Chicago, 1998.

HARRIS, C. *An Internet education: a guide to doing research on the Internet*. Belmont, 1996.

7. Bijlagen

A. De gebruikte zoekrobots

<http://www.allsearchengines.com/complete.html>

<http://www.alltheweb.com>

<http://www.allsearchengines.com/>

<http://www.altavista.com/>

<http://www.deja.com/>

<http://www.directhit.com/>

<http://dmoz.org/>

<http://www.excite.com/>

<http://www.google.com/>

<http://www.hotbot.com/>

<http://www.ilse.be/>

<http://www.ilse.be/>

<http://www.intelliseek.com/>

<http://www.ixquick.com/>

<http://lii.org/>

<http://www.looksmart.com/>

<http://www.lycos.com/>

<http://msn.com/>

<http://www.northernlight.com/>

<http://www.overture.com/>

<http://www.topclick.com/>

<http://www.webbel.be/index.asp?lang=NL>

<http://www.webcrawler.com/>

<http://yahoo.com/>

B. Cijfermatige weergave van de zoekresultaten:

Alltheweb: 6021

Altavista: 218742

Deja.com: 2440

Directhit: geen informatie

Dmoz: 4

Excite: 7205

Google: 12400

Hotbot: 6600

Ilse: 666

Intelliseek: 30

Ixquick: 2831

Librarian: 1

Looksmart: geen informatie

Lycos: 6991

Msn: 6672

Northernlight: 5776

Overture: geen informatie

Webbel: 6

Webcrawler: 48449

Yahoo: 7270